

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ

2018 ж. 3-тоқсанындағы

**ЖЕКЕ ТҰЛҒАЛАРДЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІ НАРЫҒЫНА
ҚЫСҚАША АҚПАРАТТЫҚ ШОЛУ**

Жеке тұлғалардың депозиттер нарығының тенденциясына шолу

2018 жылдың 1 қазанындағы жағдай бойынша депозиттерге кепілдік беру жүйесінің құрамына екі ислам банкінен («Исламский Банк «Al-Hilal» АҚ және «Исламский банк «Заман-Банк» АҚ) басқа 26 екінші деңгейлі банк кіреді.

Ағымдағы жылдың үшінші тоқсанында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының шешімімен 3 қатысушы банк банктік және өзге де операцияларды және бағалы қағаздар нарығында қызметті жүзеге асыруға арналған лицензияларынан айырылды:

- 1) «Qazaq Banki» АҚ – 2018 жылғы 28 тамыздан,
- 2) «Эксимбанк Казахстан» АҚ – 2018 жылғы 28 тамыздан,
- 3) «Банк Астаны» АҚ – 2018 жылғы 19 қыркүйектен.

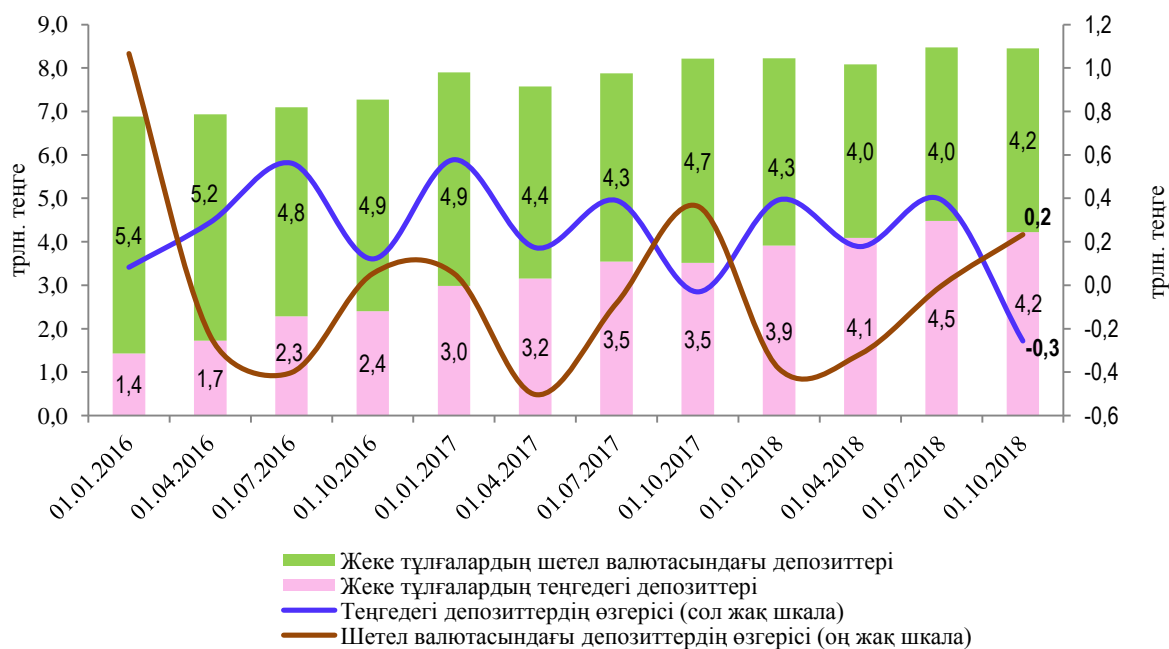
Сонымен қатар, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Төрағасының Орынбасарының 2016 жылғы 28 қыркүйектегі № 383 бұйрығына сәйкес «Казкоммерцбанк» АҚ-ға ерікті түрде қайтаруына байланысты банк және өзге де операцияларды және бағалы қағаздар нарығындағы қызметті жүргізуге берілген лицензияның әрекеті тоқтатылды. Казкоммерцбанк Халық Банкке қосылды.

«Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес аталған банктер депозиттерге кепілдік беру жүйесіне қатысушы банктерінің реестрінен шығарылды.

Халықтың депозиттерге кепілдік беру жүйесіне қатысушы банктердегі депозиттері 2018 жылдың 1 қазанындағы жағдай бойынша 8,4 трлн. теңгені құрап, ағымдағы жылдың үшінші тоқсанындағы бантердегі депозиттік базаның өзгерісі +1461,7 млрд. теңгені немесе +20,9% құрады.

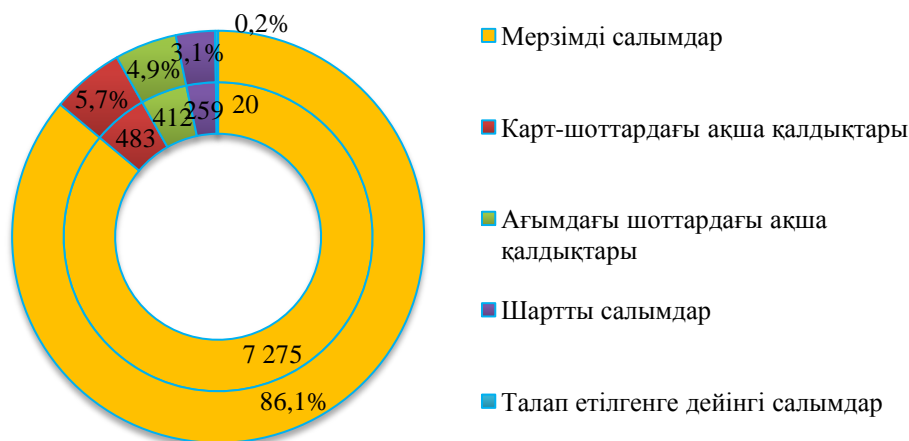
Халық салымдарының валюталық құрылымына келсек, есептік тоқсанда ұлттық валютадағы депозиттердің өзгерісі -256,3 млрд. теңгені немесе -5,7%-ды, шетел валютасында +233,2 млрд. теңгені немесе +5,8%-ды құрады. 2018 жылдың 1 қазанындағы жағдай бойынша жеке тұлғалардың ұлттық және шетел валюталарындағы депозиттерінің көлемдері теңесіп, 4,2 трлн. теңгені құрады (1-диаграмма).

1-диаграмма. Жеке тұлғалардың депозиттік базасының құрылымының және өзгерісінің валюта бойынша динамикасы (трлн. теңгеде)



Қатысушы банктердің жиынтық депозиттік қоржыныны үлесі 86,1% немесе 7 275 млрд. теңге болатын *мерзімді салымдардан*, үлесі 5,7% немесе 483,4 млрд. теңге болатын *карт-шоттардағы* қалдықтарынан, үлесі 4,9% немесе 412,3 млрд. теңге болатын *ағымдағы шоттардағы қалдықтардан*, үлесі 3,1% немесе 259,5 млрд. теңге болатын *шартты салымдардан* және үлесі 0,2% немесе 19,7 млрд. теңге болатын *талап етілгенге дейінгі салымдардан* тұрады (2-диаграмма).

2 - диаграмма. 2018 жылдың 1 қазанындағы жағдай бойынша жеке тұлғалар депозиттерінің негізгі категориялар бойынша құрылымы (млрд. теңге және % бойынша)



Есепті мерзімде алдыңғы тоқсанмен салыстырғанда *мерзімді салымдар* 13,1 млрд. теңгеге немесе -0,2%-ға азайды. Көрсетілген азаю ұлттық валютадағы салымдардың қысқаруымен (-210,0 млрд.теңге немесе -5,9%) себеп болды. Есептік тоқсанда ұлттық валютадағы мерзімді салымдардың үлесі 46,2% немесе 3,4 трлн. теңгені, шетел валютасындағы мерзімді салымдардың үлесі 53,8% немесе 3,9 трлн. теңгені құрады.

2018 жылдың 1 қазандағы жағдай бойынша мерзімді салымдардың мерзімдік құрылымында мерзімі *12 айдан жоғары* салымдар көбірек - 61,8% немесе 4 496,4 млрд. теңге. Мерзімі *12 айға дейінгі* салымдар 37,1%-ті немесе 2 702,1 млрд. теңгені құрайды. Өз кезегінде мерзімі *3 айға дейінгі* және *6 айға дейінгі* мерзімді салымдар үлесі салымдардың мерзімдік құрылымында ең кіші болып табылады – 0,4% және 0,7% немесе сәйкесінше 27,9 млрд. теңге және 48,8 млрд. теңге.

1-кесте. 01.10.2018ж. жағдай бойынша мерзімді салымдардың мерзімдік құрылымы

Келесі мерзімдегі мерзімді салымдар	Шоттар саны, мың.	Үлесі, %	Көлемі, млрд. теңге	Үлесі, %
3 айға дейінгі	86	1,8%	27,9	0,4%
6 айға дейінгі	72	1,5%	48,8	0,7%
12 айға дейінгі	2 101	44,8%	2 702,1	37,1%
12 айдан жоғары	2 429	51,8%	4 496,4	61,8%
Барлығы	4 689	100%	7 275,2	100%

Мерзімді шоттарың 95,5%-ында 5 млн. теңгеге дейінгі депозиттер орналастырылған, олардың көлемі 1921,8 млрд. теңгені немесе мерзімді салымдардың 26,4%-ын құрайды. Орналастырылатын қаражаттардың көлемі бойынша 500 млн.

теңгеден жоғары депозиттер де көбірек, олардың мерзімді салымдардағы үлесі 24,7%-ды немесе 1 794,1 млрд. теңгені құрайды.

2-кесте. 01.10.2018ж. жағдай бойынша мерзімді салымдардың орналастырылған қаражат көлемі бойынша құрылымы

Келесі көлемдегі салымдар	Шоттар саны, мың.	Үлесі, %	Көлемі, млрд. теңге	Үлесі, %
5 млн. теңгеге дейін	4 477	95,5%	1 921,8	26,4%
5 млн.-нан 10 млн. теңгеге дейін	130	2,8%	896,2	12,3%
10 млн.-нан Т20 млн. теңгеге дейін	50	1,1%	663,6	9,1%
20 млн.-нан Т50 млн. теңгеге дейін	20	0,4%	601,9	8,3%
50 млн.-нан Т500 млн. теңгеге дейін	11	0,2%	1 397,6	19,2%
500 млн. теңгеден жоғары	1	0,02%	1 794,1	24,7%
Барлығы:	4 689	100%	7 275,2	100%

3-ші тоқсан нәтижесі бойынша **шартты салымдар** 4,7%-ке ұлғайды (немесе 11,6 млрд. теңгеге). Аталған өзгеріс ұлттық валютадағы салымдардың ұлғайып, шетел валютасындағы салымдардың төмендеуіне байланысты болды. Есептік тоқсанда теңгедегі шартты салымдардың үлесі 81,2%-ті (немесе 210,7 млрд. теңгені), ал шетел валютасындағы шартты салымдардың үлесі 18,8%-ті (немесе 48,7 млрд. теңгені) құрады.

Талап етілгенге дейінгі салымдарының өзгерісі +0,4 млрд. теңгені немесе +1,8%-ті құрады және ол шетел валютасындағы талап етілгенге дейінгі салымдардың айтарлықтай + 0,9 млрд.теңге немесе +7,6% түсіміне байланысты. 3-ші тоқсан нәтижесі бойынша шетел валютасындағы талап етілгенге дейінгі салымдардың үлесі жоғары болып қалуда - 64,9% (немесе 12,8 млрд.теңге), теңгедегі талап етілгенге дейінгі салымдардың үлесі сәйкесінше 35,1%-ті (немесе 6,9 млрд.теңгені) құрады.

Есептік тоқсанда **ағымдық шоттардағы жиынтық қалдықтарда** теріс өзгерістер байқалды және ол 99,9 млрд. теңге немесе 19,5%-ке тең, соның ішінде ағымдық шоттардағы теңге бойынша ақшаның теріс өзгерісі 109,9 млрд. теңгені, ал шетел валютасындағы оң өзгеріс 9,9 млрд. теңгені құрады.

Керісінше, **карт-шоттардағы жиынтық қалдықтарда** 77,9 млрд.теңге немесе 19,2%-ке тең оң өзгерістер орын алды. Бұл теңге бойынша карт-шоттардағы ақшаның 46,4 млрд. теңгеге және карт-шоттардағы шетел валютасындағы ақша көлемінің 31,5 млрд. теңгеге ұлғаюына байланысты.

2018 жылдың 1 қазандағы жағдай бойынша екінші деңгейдегі қатысушы банктердің жеке тұлғаларының депозиттері бойынша Қор төлеуге тиісті өтелім сомасы (қатысушы-банктің салымшыға қарсы талаптарын есепке алғанда) 3,7 трлн. теңгені құрады. Есептік күнге Қордың арнайы қоры жарғылық капиталдың есебінсіз 507,4 млрд. теңгені құрады. Қажет болып жатқан жағдайда арнайы қордың тапшылығын толықтыру мақсатында Акционерлер шешімімен Қор жарғылық капиталдың 70%-тін қолдана алады. Мұндай жағдайда ол 616,9 млрд. теңгеге жетеді, немесе өтелуге тиісті жинақы соманың 16,5% және қатысушы банктердегі жеке тұлғалар салымының 7,3% құрайды.

Қосымша

2018 жылдың 1 қазанына сәйкес

қатысушы банктердің жеке тұлғалар депозиттері бойынша мәліметтерінің жиынтығы

№ п/п	Аталуы	Шоттардың саны	Сомасы (мың теңге)
1	Барлық жеке тұлғалар депозиттері теңгемен және шетел валютасымен, оның ішінде:	54 616 235	8 449 988 763
1.	Талап етілгенге дейінгі салымдар, оның ішінде:	5 052 396	19 662 521
1.1.	теңгемен	4 987 572	6 892 572
	1 млн. теңгеден аспайтын	4 987 170	5 936 135
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	336	479 501
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	27	106 834
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	28	191 724
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	8	105 953
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	3	72 425
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	-	-
	500 млн. теңгеден жоғары	-	-
1.2.	шетел валютасымен	64 824	12 769 949
	1 млн. теңгеден аспайтын	64 044	556 045
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	356	607 578
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	155	601 741
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	172	1 206 555
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	55	757 286
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	27	880 805
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	12	1 544 897
	500 млн. теңгеден жоғары	3	6 615 042
	Банктің басқарушы қызметкерлеріне, сонымен бірге 5% және одан жоғары дауыс беру құқығы бар акцияларға ие акционерлер мен олардың жақын туыстарына тиесілі талап етілгенге дейінгі салымдар	119	6 100 180
2.	Мерзімді салымдар, оның ішінде:	4 689 059	7 275 189 859
2.1.	теңгемен, оның ішінде:	3 808 251	3 361 854 618
2.1.1.	Мерзімі 3 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	80 094	15 762 946
	1 млн. теңгеден аспайтын	76 665	3 353 241
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	2 218	3 579 593
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	563	2 154 157
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	447	3 140 087
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	168	2 077 147
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	25	705 523
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	8	753 198
	500 млн. теңгеден жоғары	-	-
2.1.2.	Мерзімі 6 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	59 939	29 976 179
	1 млн. теңгеден аспайтын	53 200	4 880 564
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	4 303	7 126 631
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	1 167	4 383 840
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	933	6 539 409
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	268	3 294 814
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	53	1 521 867
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	15	2 229 054
	500 млн. теңгеден жоғары	-	-
2.1.3.	Мерзімі 12 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	1 598 204	1 590 230 369
	1 млн. теңгеден аспайтын	1 271 307	182 701 569
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	208 765	349 528 606
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	53 688	204 417 962
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	44 483	309 025 325
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	14 894	188 361 823
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	3 741	108 608 866
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	1 280	138 862 027
	500 млн. теңгеден жоғары	46	108 724 192
2.1.4.	Мерзімі 12 айдан жоғары салымдар, оның ішінде:	2 070 014	1 725 885 124
	1 млн. теңгеден аспайтын	1 787 454	195 797 977
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	182 459	309 170 755
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	43 802	166 903 971
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	35 903	252 600 508
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	13 175	169 079 623
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	4 587	136 488 304
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	2 471	301 424 088
	500 млн. теңгеден жоғары	163	194 419 898
2.2.	шетел валютасымен, оның ішінде:	880 808	3 913 335 241
2.2.1.	Мерзімі 3 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	6 288	12 143 675
	1 млн. теңгеден аспайтын	4 836	569 618
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	746	1 355 011
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	310	1 201 513
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	228	1 597 258
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	104	1 491 860

	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	42	1 268 082
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	20	2 598 754
	500 млн. теңгеден жоғары	2	2 061 579
2.2.2.	Мерзімі 6 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	12 076	18 796 516
	1 млн. теңгеден аспайтын	8 754	1 322 208
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	1 727	3 068 038
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	685	2 660 579
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	559	3 733 821
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	250	3 375 427
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	81	2 374 238
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	20	2 262 205
	500 млн. теңгеден жоғары	-	-
2.2.3.	Мерзімі 12 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	503 063	1 111 860 850
	1 млн. теңгеден аспайтын	350 062	47 529 098
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	72 499	130 787 700
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	34 004	132 521 236
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	28 087	190 475 793
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	11 603	158 855 305
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	4 873	145 786 173
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	1 847	206 092 983
	500 млн. теңгеден жоғары	88	99 812 562
2.2.4.	Мерзімі 12 айдан жоғары салымдар, оның ішінде:	359 381	2 770 534 200
	1 млн. теңгеден аспайтын	263 547	24 916 562
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	34 592	63 345 908
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	19 849	78 517 144
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	19 048	129 064 804
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	9 789	137 046 089
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	6 593	205 153 910
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	5 366	743 421 021
	500 млн. теңгеден жоғары	597	1 389 068 762
	Банктің басқарушы қызметкерлеріне, сонымен бірге 5% және одан жоғары дауыс беру құқығы бар акцияларға ие акционерлер мен олардың жақын туыстарына тиесілі мерзімді салымдар	2 745	484 139 118
3.	Шартты салымдар, оның ішінде:	48 188	259 466 377
3.1.	теңгемен, оның ішінде:	46 666	210 727 197
	1 млн. теңгеден аспайтын	7 421	2 443 972
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	13 764	29 189 089
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	12 535	48 353 936
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	10 102	68 323 513
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	2 471	31 396 947
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	257	7 092 854
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	110	17 073 846
	500 млн. теңгеден жоғары	6	6 853 040
3.2.	шетел валютасымен, оның ішінде:	1 522	48 739 180
	1 млн. теңгеден аспайтын	1 136	63 913
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	53	94 585
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	48	193 180
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	60	432 810
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	63	888 551
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	51	1 693 201
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	89	16 413 503
	500 млн. теңгеден жоғары	22	28 959 437
	Банктің басқарушы қызметкерлеріне, сонымен бірге 5% және одан жоғары дауыс беру құқығы бар акцияларға ие акционерлер мен олардың жақын туыстарына тиесілі шартты салымдар	30	1 224 847
4.	Ағымдық шоттардағы ақша қалдықтары оның ішінде:	18 642 676	412 308 360
4.1.	теңгемен	17 262 858	237 744 711
	1 млн. теңгеден аспайтын	17 225 139	79 628 466
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	26 432	44 782 480
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	5 064	19 281 484
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	3 452	23 935 560
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	1 745	24 183 329
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	854	25 667 131
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	170	16 205 355
	500 млн. теңгеден жоғары	2	4 060 906
4.2.	шетел валютасымен	1 379 818	174 563 649
	1 млн. теңгеден аспайтын	1 366 015	9 443 447
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	6 804	12 060 536
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	2 654	10 279 676
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	2 223	15 601 200
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	1 223	16 767 210
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	649	19 739 454
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	233	27 204 379
	500 млн. теңгеден жоғары	17	63 467 746

	Банктің басқарушы қызметкерлеріне, сонымен бірге 5% және одан жоғары дауыс беру құқығы бар акцияларға ие акционерлер мен олардың жақын туыстарына тиесілі ағымдық шоттардағы ақша қалдықтары	2 555	50 666 847
5.	Қарт-шоттағы ақша қалдықтары оның ішінде:	26 183 916	483 361 645
5.1.	<i>теңгемен</i>	25 727 836	407 083 601
	1 млн. теңгеден аспайтын	25 672 739	272 395 618
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	45 183	70 588 693
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	5 790	21 785 803
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	2 991	20 197 182
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	866	11 499 734
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	215	6 071 209
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	52	4 545 362
	500 млн. теңгеден жоғары	-	-
5.2.	<i>шетел валютасымен</i>	456 080	76 278 044
	1 млн. теңгеден аспайтын	442 318	13 411 675
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	8 624	14 695 107
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	2 266	8 660 567
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	1 717	11 850 883
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	772	10 641 737
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	297	8 788 160
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	86	8 229 915
	500 млн. теңгеден жоғары	-	-
	Банктің басқарушы қызметкерлеріне, сонымен бірге 5% және одан жоғары дауыс беру құқығы бар акцияларға ие акционерлер мен олардың жақын туыстарына тиесілі карт-шоттағы қалдықтары	4 597	2 213 939